

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ОДЕСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ ЕКОНОМІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ

Кафедра фінансів

Допущено до захисту

Завідувач кафедри

Волохова І.С.

“ ___ ” _____ 20__ р.

ВИПУСКНА РОБОТА

на здобуття освітнього ступеня бакалавра

зі спеціальності «Фінанси і кредит»

за темою:

«МІСЦЕВЕ ОПОДАТКУВАННЯ В УКРАЇНІ»

Виконавець

студентка 41 групи фінансово-економічного
факультету

Мельник Марина Олегівна

Науковий керівник

к.е.н., доцент

Хомутенко Алла Віталіївна

Одеса 2017

ЗМІСТ

стор.

ВСТУП	3
РОЗДІЛ 1. Теоретичні засади місцевого оподаткування	6
1.1. Економічна сутність, призначення та роль місцевого оподаткування	6
1.2. Види місцевих податків і зборів	13
1.3. Нормативно-правове регулювання місцевого оподаткування.	21
РОЗДІЛ 2. Оцінювання ефективності механізму справляння місцевих податків і зборів в Україні	25
2.1. Аналіз діючого механізму справляння місцевих податків і зборів	25
2.2. Фіскальна роль місцевих податків та зборів	45
2.3. Моніторинг надходжень місцевих податків і зборів до бюджету Одеської області.....	57
РОЗДІЛ 3. Напрями підвищення ефективності механізму справляння місцевих податків та зборів в Україні	69
3.1. Адаптація досвіду зарубіжних країн справляння місцевих податків і зборів до вітчизняної практики	69
3.2. Шляхи вдосконалення механізму справляння місцевих податків і зборів.....	79
ВИСНОВКИ	84
Список використаних джерел	89
Додатки	

Вступ

Актуальність. Світова практика свідчить, що місцеві податки та збори відіграють важливу роль у забезпеченні фінансовими ресурсами органів місцевого самоврядування. Вони є запорукою їх самостійності. Проте в Україні місцеві податки та збори зберегли свою допоміжну роль при формуванні місцевих бюджетів, незважаючи на досягнутий нашою державою прогрес у фінансовому забезпеченні місцевих бюджетів. Тому для багатьох адміністративно-територіальних одиниць вони все ще залишаються обмеженими.

З метою підвищення фінансової самостійності місцевих бюджетів було внесено зміни у 2015 році до Податкового та Бюджетного кодексів, які є найбільшим за останні роки внеском на шляху до децентралізації. В основному це стосується передачі органам місцевого самоврядування додаткових бюджетних повноважень і закріплення стабільних джерел доходів щодо їх реалізації. Водночас змінами до Податкового кодексу України підвищено фіскальну незалежність місцевих органів влади щодо місцевих податків та зборів, зокрема шляхом надання права самостійного визначення ставок податків та встановлення пільг з їх сплати.

Проте нинішня модель бюджетних відносин в Україні, навіть після її реформування, характеризується надмірною централізацією податкових надходжень, невідповідністю наданих повноважень та доходами органів місцевого самоврядування. Нестача фінансових ресурсів органів місцевої влади та нестабільність джерел їх доходів є особливо актуальною проблемою сьогодення. Місцеві податки і збори виконують свої функції не в повному обсязі, що свідчить про необхідність вдосконалення всієї системи місцевого оподаткування та формування відповідної національної нормативно-правової бази, адаптованої до міжнародних норм і стандартів.

Отже, місцеве оподаткування в Україні має стати регулятором місцевого економічного розвитку. Під час його трансформації необхідно забезпечити реалізацію всіх загальних принципів оподаткування, критеріїв, притаманних податковій політиці розвинутих країн. Роль власних надходжень у наповненні

місцевих бюджетів повинна зростати, адже місцеві податки та збори можуть бути потужним джерелом забезпечення поточних потреб місцевого самоврядування.

Проблемам з'ясування сутності місцевих податків і зборів, а також формуванню інституту місцевого оподаткування присвячено чимало праць таких провідних вчених-економістів, як: Є. Жмереко, О. Василик, В. Андрущенко, К.В. Павлюк, В.М. Геєць, О.П. Кириленко, В.Г. Даудова, І.О. Луніна, В.І. Кравченко, В.М. Опаріна, В. Письменний, С. Юрій, Л. Тарангул, А. Гальчинський, І.Волохова, О.Дубовик та ін. Незважаючи на це багато проблем залишається невирішеними, і в першу чергу пошук додаткових джерел наповнення місцевих бюджетів та його ефективного використання, постійна зміна податкового законодавства, а також недостатньо уваги акцентується на економічних та соціальних наслідках функціонування системи місцевого оподаткування.

Необхідність подальших досліджень у цій сфері зумовили вибір теми, мети, методів та завдань дослідження.

Метою бакалаврської роботи є дослідження місцевого оподаткування в Україні та розробка пропозицій щодо підвищення ефективності механізму справляння місцевих податків і зборів.

Для досягнення визначеної мети в роботі необхідно вирішити наступні теоретичні завдання:

- дослідити економічну сутність місцевих податків та зборів, їх роль та призначення;
- розглянути види місцевих податків та зборів;
- висвітлити нормативно-правове регулювання місцевого оподаткування в Україні;
- проаналізувати діючий механізм справляння місцевих податків та зборів в Україні;
- оцінити фіскальну роль місцевих податків та зборів;
- дослідити надходження місцевих податків і зборів до бюджету Одеської області;
- виявити можливості адаптації досвіду зарубіжних країн справляння місцевих податків і зборів до вітчизняної практики;

- визначити шляхи вдосконалення механізму справляння місцевих податків і зборів.

Об'єкт дослідження – місцеве оподаткування.

Предмет дослідження – економічні відносини, пов'язані зі справлянням місцевих податків та зборів в Україні.

Методи дослідження. Для вивчення поставлених завдань були використані наступні методи: аналіз – для дослідження структури, складу, характеристики місцевих податків та зборів, статистичні методи, а саме: табличний – для згрупування, опрацювання та зберігання інформації, графічний – для наочного відображення динаміки показників та відображення результатів розрахунків та досліджень, математичне моделювання дає змогу дослідити та спрогнозувати надходження податків та зборів до місцевих бюджетів, за допомогою порівняльного аналізу можемо проаналізувати та порівняти зарубіжний досвід системи місцевого оподаткування та можливості його адаптації в Україні.

Інформаційною базою бакалаврської роботи виступають законодавчі та нормативні акти з питань місцевого оподаткування в Україні, періодична економічна література, офіційні дані Державної казначейської служби, Державної служби статистики, інші статистичні звіти та інтернет-ресурси.

Публікації.

Структура роботи. Бакалаврська робота складається зі вступу, трьох розділів, висновків, списку використаних джерел та додатків.

ВИСНОВКИ

У дипломній роботі здійснено теоретичне узагальнення основних положень місцевого оподаткування, що дозволило сформулювати наступні наукові висновки:

1. Місцеві податки і збори – це обов’язкові платежі, що встановлюються сільськими, селищними, міськими радами згідно із законодавством, та справляються в межах відповідних адміністративно-територіальних одиниць і зараховуються до їх бюджетів. Місцеві податки та збори є невід’ємною частиною податкової системи держави. Тому їм приділяють особливу увагу при податковому реформуванні, адже вони є одним з основних фінансових джерел формування місцевих бюджетів. Заснування місцевих податків і зборів відповідає в першу чергу інтересам територіальних громад, від імені яких діють органи місцевого самоврядування, оскільки такі платежі є виключно їх фінансовою базою. Виходячи з цього, метою введення місцевих податків і зборів є забезпечення місцевих органів влади коштами, необхідними для здійснення покладених на них завдань і функцій, що перебувають у їх самостійному розпорядженні і концентруються у відповідних бюджетах. Роль місцевих податків і зборів визначається відповідно до його функцій. Основними функціями місцевих податків та зборів є фіскальна, контрольна та регулююча. Фіскальна функція, а саме наповнення місцевих бюджетів для задоволення суспільних потреб, проявляється не в повній мірі. Таким чином, місцеві податки і збори не займають провідного значення у забезпеченні органів місцевого самоврядування фінансовими ресурсами. Разом з тим, деякими вченими визначено такі додаткові функції місцевих податків та зборів, як розподільна, стимулююча та накопичувальна.

2. Статтею 8 Податкового кодексу України податки і збори поділено на загальнодержавні та місцеві. Це єдина класифікація податків і зборів, яка закріплена на законодавчому рівні в Україні. Загальнодержавні податки діють на всій території України, а місцеві – вводять в дію органи місцевого самоврядування та діють на території окремих регіонів України. До місцевих податків і зборів (обов’язкових платежів) належать податки та збори, що встановлені відповідно до переліку та в межах граничних розмірів ставок рішеннями сільських, селищних, міських рад, у межах їх повноважень, і є обов’язковими до сплати на території відповідних

територіальних громад. Місцеві ради обов'язково встановлюють єдиний податок та податок на майно (в частині транспортного податку та плати за землю). Натомість необов'язковими для встановлення є податок на майно (в частині податку на нерухоме майно, відмінне від земельної ділянки), збір за місця для паркування транспортних засобів, туристичний збір.

У кожній країні визначено свій перелік місцевих податків та зборів, але існує ряд податків, які стягуються у більшості розвинутих держав світу. Ми застосували класифікацію за економічним змістом об'єкта оподаткування: податки на майно, податки на доходи та податки на споживання.

3. Із прийняттям Податкового кодексу України було скорочено перелік місцевих податків і зборів, але це відбулося за рахунок скасування податків та зборів із вкрай низькою або взагалі відсутньою фіскальною віддачею. Податковий кодекс України забезпечує регулювання справляння принципово нового податку – податку на нерухоме майно, відмінне від земельної ділянки. До складу місцевих податків і зборів було передано податки, що належали до загальнодержавних. Основне нормативно-правове регулювання місцевого оподаткування здійснюють Конституція України, Закон України від 21 травня 1997 р. «Про місцеве самоврядування в Україні», Податковий кодекс України від 1 січня 2011 року.

4. Податковий механізм - це сукупність важелів, інструментів та методів регулювання податкових відносин, які використовуються для реалізації податкової політики, метою якої є побудова податкової системи, яка здатна забезпечити виконання податками покладених на них функцій при узгодженні інтересів держави та платників податків. Законом України від 28.12.2014 «Про внесення змін до Податкового кодексу та деяких законодавчих актів України щодо податкової реформи» №71-VIII було внесено зміни в міжбюджетні відносини та місцеве оподаткування. Так, у єдиному податку визначено 4 групи платників, замість 6. До 4 віднесено сільськогосподарських товаровиробників, частка сільського товаровиробництва складає не менше 75%. Щодо плати за землю, то новим законом не лише надано право органам місцевого самоврядування встановлювати ставки земельного податку в межах граничного розміру, а й підвищено верхню межу ставок

податку для всіх категорій земель, крім сільськогосподарських угідь, в 3 рази. Водночас, для суб'єктів господарювання, які мають земельні ділянки в постійному користуванні, але згідно із Земельним кодексом не можуть мати їх на такому праві, максимальну ставку збільшено до 12% від нормативної грошової оцінки, тобто до рівня максимального граничного розміру орендної плати за земельні ділянки державної та комунальної власності.

Позитивним моментом можна відзначити появу податку на нерухоме майно, відмінне від земельної ділянки, який у світі визнаний найефективнішим місцевим податком. Розширення об'єкта оподаткування у 2016 році, тобто включення нежитлової нерухомості, є правильним кроком у механізмі його справляння.

5. Місцеві податки в Україні не суттєво впливають на формування дохідної бази бюджетів муніципальних громад, причиною чого є недоліки механізмів їх справляння, основним з яких є низький розмір ставок, що не дозволяє за рахунок цих платежів сформувати надійне підґрунтя для фінансування потреб місцевих громад, а також виконання інших функцій органів місцевої влади і управління. На сучасному етапі місцеві бюджети поповнюються переважно за рахунок загальнодержавних податків та зборів, офіційних трансфертів та єдиного податку та податку на майно. Зміни податкового законодавства у сфері місцевого оподаткування сприяли підвищенню питомої ваги місцевих податків і зборів у структурі доходів місцевих бюджетів,

На сьогодні майже не виконують свою фіскальну функцію туристичний збір та збір за місця для паркування транспортного засобу.

6. Місцеві податки до 2015 року мали незначне значення. Проте, починаючи з 2015 року, як в цілому по Україні, так і по Одеській області зокрема, вступили в дію зміни щодо міжбюджетних відносин та забезпечення фінансової самостійності органів місцевого самоврядування. Крім переданих до обласного бюджету 55% екологічного податку, 15 % ПДФО, 5% податку з продажу підакцизних товарів та інших загальнодержавних податків, місцеві податки також показали позитивну тенденцію. Це наблизило органи місцевого самоврядування до фінансової децентралізації. Варто зазначити, що першим чинником цього стало віднесення

єдиного податку до спеціального фонду місцевого бюджету у 2012 році, а у 2015 році поява податку на майно. Він включає в себе плату за землю, яка займає левову частку у власних податкових надходженнях обласного бюджету Одеської області, а саме понад 50%. Щодо зборів, то вони все ще малоефективні, не мають значного впливу на забезпечення фінансової незалежності місцевих бюджетів Одеської області. Їх частка у структурі місцевих податків та зборів у 2016 році не займала і 1%. Додамо, що на доходи бюджети як в Україні в цілому, так і в Одеській області впливають: інфляція – та величина, на яку збільшилась база оподаткування по тих податках, які залежать від кінцевої ціни для споживача.; зростання номінальної заробітної плати – на 22,5%. Цей податок більшою частиною залишається на місцевому рівні (60% – до районних бюджетів, бюджетів міст обласного значення та об'єднаних громад і 15% – до обласних бюджетів); пряма державна підтримка (трансферти); фіскальна децентралізація.

7. На сьогодні сформувалися певні принципи функціонування інституту місцевих податків і зборів європейських країн, які передбачають:

- справедливий розподіл тягаря місцевих податків з урахуванням платоспроможності платників податків і вигоди, яку вони отримують від послуг, що надаються місцевими органами влади;
- різниця між обсягом місцевих податків, які збираються органами місцевого самоврядування різних адміністративно-територіальних одиниць, не повинна бути великою, за винятком випадків, коли це пояснюється таким чинником, як різний рівень послуг;
- транспарентність податкового тягаря для фізичних і юридичних осіб – платників податків, що має сприяти ефективному розподілу ресурсів;
- визнане право органів місцевого самоврядування змінювати при потребі в обсязі наперед установлених обмежень обсяг місцевих податків;

В основному, світова практика показує широке застосування податкових повноважень органів місцевої влади у встановленні місцевих податків, враховуючи особливості регіону, адміністративно-територіальної одиниці. Вони мають розгалужену систему місцевих податків і зборів. Найпоширенішими є податки на

майно. Вони забезпечують переважну більшість надходжень місцевих бюджетів. Також у світовій практиці показано ефективне застосування земельної плати, цільове використання деяких податків та зборів на покращення надання соціальних послуг.

8. Векторами розвитку та удосконалення системи місцевого оподаткування з урахуванням позитивного світового досвіду повинні стати наступні:

- забезпечення реалізації основних принципів податкової і бюджетної політики, спрямованої на створення міцної фінансово-економічної бази місцевого самоврядування;
- оновлення правового регламентування справляння місцевих податків і зборів відповідно до світових стандартів;
- створення середовища оподаткування, сприятливого для активізації підприємницької діяльності, забезпечення рівності усіх платників місцевих податків і зборів перед законом та поступове формування відповідального ставлення платників до виконання своїх податкових зобов'язань;
- зменшення майнової нерівності через удосконалення системи адміністрування податку на нерухоме майно відмінне від земельної ділянки;
- поетапне зниження податкового навантаження на місцеву галузь економіки з урахуванням збалансованості бюджетної системи;
- перенесення податкового навантаження з мобільних факторів виробництва (праці й капіталу) на споживання, екологічні та ресурсні платежі;
- підвищення фіскальної ефективності обов'язкових платежів за рахунок удосконалення системи адміністрування, оптимізації податкових пільг та розширення місцевої податкової бази за рахунок зменшення масштабів ухилення від оподаткування;
- проведення роботи з підвищення правової культури населення, зокрема роз'яснення податкового законодавства, значення своєчасності й повноти сплати податків, а також відповідальності за ухилення від їхньої сплати, у відповідності до чого посилення потребує державний контроль за додержанням чинного законодавства у сфері місцевого оподаткування.

Список використаних джерел

1. Місцеве самоврядування та його фінансове забезпечення в Україні/ Бондарук Т.Г; НАН України ; Ін-т екон. та прогнозів. – К., 2009. – 603 с.
2. Роль місцевих податків та зборів у формуванні фінансових ресурсів регіону. – [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://naub.oa.edu.ua/2012/rol-mistsevyh-podatki-za-zboriv-u-formuvanni-finansovyh-resursiv-rehionu/>
3. Виникнення та розвиток оподаткування. – [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <https://books.br.com.ua/48161>
4. Історія виникнення місцевих податків і зборів. - [Електронний ресурс]. – Режим доступу:http://pidruchniki.com/10130119/finansi/istoriya_viniknennya_mistsevyh_podatki_zboriv
5. Луніна І. Стратегія реформування місцевих бюджетів в Україні / І. Луніна // Дзеркало тижня. – 2006. – №21 (600). – С.7.
6. Податковий кодекс України. Розділ XII. Місцеві податки і збори. - [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://news.liga.net/news/old/483769-podatkoviy-kodeks-ukra-ni-rozd-1-x-i-m-stsev-podatki-zbori.htm>
7. Декрет Кабінету Міністрів України "Про місцеві податки й збори" від 20.05.1993 року № 56-93 із змінами та доповненнями
8. Бескид Й. М. Місцеві податки та збори у доходах місцевих бюджетів України // Наукові записки. - Тернопіль, 2004. - Вип.13, ч.1. - С.140–145
9. Кучерявенко М.П. Податкове право України: навч.посібник / за ред. М.П.Кучерявенка. – Х. : Право, 2010.- 264 с.(с.33)
10. Дубинецька П.П. Податкове регулювання в системі управління національним господарством: ..канд.екон.наук: спец. 08.00.13 / Дубинецька Павлина Петрівна. – Львів: Львівський нац.ун-т ім.Ів.Франка, 2015. – 254 с. (с.100)
11. Новосельська Л. І. Переваги та недоліки Податкового кодексу України / Л. І. Новосельська, В. А. Козанкевич // Науковий вісник НЛТУ України. — 2011. — Вип. 21.5. — С. 269—272.
12. Закон України від 28 .12.2014 № 71-VIII "Про внесення змін до Податкового кодексу України та деяких законодавчих актів України щодо податкової реформи ". [Електронний ресурс] – Режим доступу: <http://sfs.gov.ua/diyalnist-/zakonodavstvo-pro-diyalnis/zakoni-ukraini/63466.html>
13. Taxation trends in the European Union: Data for the EU Member States and Norway / European Communities, 2009.
14. Кміть В.М., Климусь Р.Р. Особливості становлення та перспективи розвитку системи місцевого оподаткування в Україні/ Кміть В.М., Климусь Р.Р// «Молодий вчений» - 2016. - № 4 (31).
15. Волохова І.С. Місцеве оподаткування: реалізація загальних принципів. Фінанси. Податки. Кредит / Волохова І.С // “Економіка України”. — 2014. — 12 (637).
16. Особливості справляння єдиного податку юридичними особами. – [Електронний ресурс]. – Режим доступу: http://antibotan.com/file.html?work_id=526953.
17. [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://www.rada.gov.ua/> - офіційний сайт Верховної Ради України.

18. Оподаткування майна. - [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://ukrbukva.net/page,2,8388-Nalogooblozhenieimushestva.html>
19. Дубовик О. Ю. Проблеми майнового оподаткування в Україні / О. Ю. Дубовик // Розвиток національної економіки: теорія і практика. – Івано-Франківськ, 2015. – С. 96-97.
20. Вікторчук М.В. Адміністративно-правове регулювання місцевих податків і зборів в умовах євроінтеграції: автореф. дис. ... канд.екон.наук: 12.00.07 / Вікторчук М. В.; Харківський національний університет ім.Каразіна. – Харків, 2016.
21. Який ринок землі необхідний Україні: європейський досвід. - [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <https://www.obozrevatel.com/finance/economy/01562-yakij-rinok-zemli-potriben-ukraini-dosvid-evropejskih-krain.htm>
22. Правове регулювання місцевих податків і зборів. - [Електронний ресурс]. - Режим доступу: <http://radnuk.info/pidrychnuku/podatkove-pravo/50-bex/1137--37-----s-1-----.html>
23. Пришва Н. Ю. Податкове право: навч. посіб. / Н. Ю. Пришва. – К. : Юрінком Інтер, 2010. – 368 с.
24. Правове регулювання місцевих податків і зборів. - [Електронний ресурс]. - Режим доступу: <http://studcon.org/pravove-regulyuvannya-miscevyh-podatktiv-i-zboriv>
25. Адміністративно-правове регулювання місцевих податків в Україні. - [Електронний ресурс]. - Режим доступу: <http://dspace.univer.kharkov.ua/bitstream/123456789/11856/7/diss-Viktorchjuk.pdf>
26. Про місцеве самоврядування в Україні : закон України від 21.05. 1997. № 280/97-ВР // Відомості Верховної Ради України. – 1997. – № 24. – Ст. 170.
27. Семенець Р. М. Нормативно-правове регулювання місцевого податкування в Україні / Семенець Р. М. // Вісник ХНУВС. - 2012. - № 1 (56).
28. Про місцеві податки і збори: Декрет КМУ від 20 травня 1993 року (зі змінами та доповненнями) // Професіональна правова пошукова система “Законодавство України”
29. Мельник І.О. Податки – основа формування доходів місцевих бюджетів./ Мельник І.О. // Науковий вісник. – 2015.– №48.
30. Полякова Л.М., Попович С.С. Система оподаткування в Україні./ Л.М.Полякова, С.С.Попович // Національний університет «Львівська політехніка». – 2008.
31. Економічна енциклопедія: у 3 т./ [відп.ред. С.В.Мочерний та ін.] – К.:Видавничий центр «Академія».-Т.2. – 2001. -848с. ([с. 770-772])
32. Масліченко С.О. Фіскальний механізм у системі державного регулювання: автореф. дис...канд.екон.наук: спец.08.01.01 / С.О.Масліченко. – К.,2002.-16 с.
33. Чернявська Л.В. Сутність і структура податкового механізму управління економікою / Л.В. Чернявська // Вісник Університету банківської справи Національного банку України. - 2011. - №66. - С.11-23
34. Податкові пільги. - [Електронний ресурс]. - Режим доступу: http://tc.nusta.com.ua/dkprku/komentar/1_s30/index_2.htm.
35. Бартчук Ю. А. Шляхи реформування системи місцевого оподаткування в Україні / Ю. А. Бартчук // Актуальні проблеми державного управління в системі соціального

та економічного розвитку українського суспільства. Збірник наукових праць. – 2011. – № 1 (4). – С. 103.

36. Місцеві податки і збори. - [Електронний ресурс]. - Режим доступу: <http://sfs.gov.ua/nk/rozdil-xii--mistsevi-podatki-i/> - офіційний сайт дфс

37. Податок на метри: хто і скільки заплатить за нерухомість у 2015 році. - [Електронний ресурс]. - Режим доступу: <http://forbes.net.ua/ua/opinions/1390168-podatok-na-metri-hto-i-skilki-zaplatit-za-neruhomist-u-2015-roci>

38. Планування та управління фінансовими ресурсами територіальної громади [Електронний ресурс] : навч. посіб. / О. П. Кириленко, Б. С. Малиняк, В. В. Письменний, В. М. Русін. - К. : Підприємство "ВІ ЕН ЕЙ", 2015. - 396 с.

39. Який податок на нерухомість встановили в облцентрах України (Карта). - [Електронний ресурс]. - Режим доступу: <http://ukr.segodnya.ua/economics/realty/kakoy-nalog-na-nedvizhimost-ustanovili-v-oblcenrah-ukrainy-karta-589739.html>

40. Українцям розіслали «листи щастя» про сплату транспортного податку (інфографіка). - [Електронний ресурс]. - Режим доступу: <http://news.finance.ua/ua/news/-/356745/ukrayintsyam-rozislaly-lysty-shhastya-pro-splatu-transportnogo-podatku-infografika> 4

41. Кузькін Є.Ю. Місцеве оподаткування як інструмент зміцнення власної доходної бази місцевого самоврядування / Є.Ю Кузькін // Управління державними фінансами. – 2015.

42. Земельний податок-2016. - [Електронний ресурс]. - Режим доступу: <https://buhgalter.com.ua/articles/podatku-ta-zbory/zemelny-podatok-2016/>

43. Земельний податок. - [Електронний ресурс]. - Режим доступу: <http://www.buhoblik.org.ua/nalogi/za-zemlyu/851-zemelny-podatok.html>

44. Павлій А.С. Аналіз системи земельного оподаткування в Україні/ А.С.Павлій // Науковий вісник Міжнародного гуманітарного університету. - УДК 336.226.2

45. [Електронний ресурс]. - Режим доступу: <http://www.appu.org.ua/news/4c5b784b-9fd9-11e4-ade7-000c2980472e/> - Асоціація платників податків України.

46. Місцеві податки та збори. [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <https://i.factor.ua/journals/bb/2016/december/issue-48/1/article-24127.html>

47. Групи єдиного податку: загальна характеристика. - [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <https://help.smcs.com.ua/uk/reader/articles/read/12311/hrupy-yedynoho-podatku-zahalna-kharakterystyka#1>

48. Єдиний податок – 2014. - [Електронний ресурс]. – Режим доступу: http://minfin.com.ua/taxes/-/accent_ediniy.html

49. «Новорічні подарунки» або реформа прийнята. - [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://incomurec.com.ua/uk/articles/116-novogodnie-podarki-ili-nalogovaja-reforma-prinjata.html>

50. 2016 для платників єдиного податку. - [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://scaudit.com.ua/index.php/ru/knowledge-base/useful-links/266>

51. Загальна характеристика груп єдиного податку. - [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <https://help.smcs.com.ua/uk/reader/articles/read/10595/zahalna-kharakterystyka-hrup-yedynoho-podatku>

52. Єдиний податок – 2012. Основні відомості про нову спрощену систему оподаткування. - [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <https://news.dtkr.ua/ua/simple/common/20117>
53. Єдиний податок – 2017. - [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <https://www.golovbukh.ua/article/5936-qqq-16-m10-31-10-2016-diniy-podatok-2016>
54. Боровик П.М., Гузар Б.С., Лиса Н.В., Поліщук Д.В. Місцеві збори в Україні: особливості справляння та перспективи подальшого розвитку / П.М.Боровик, Б.С.Гузар, Н.В.Лиса, Д.В. Поліщук// «Молодий вчений». – 2015. - № 12 (27) . - Частина 1.
56. Збір за місця для паркування транспортних засобів. [Електронний ресурс]. - Режим доступу: http://pidruchniki.com/83952/finansi/zbir_mistsya_parkuvannya_transportnih_zasobiv
57. О. О. Розвадовська. Роль туристичного збору у фінансуванні регіонів: канд. екон. наук. - ВНЗ Укоопспілки «Полтавський університет економіки і торгівлі»
58. Даньків, В. Й. Роль бюджету у соціально-економічному розвитку держави / В. Й. Даньків, М. М. Галас // Науковий вісник Ужгородського університету : збірник наукових праць / ред. кол.: В.П.Мікловда, М.І.Пітюлич, Н.М.Гапак та ін. – Ужгород : УжНУ, 2013. – Вип. 3(40). – С. 219–226. – Бібліогр.: с. 226 (23 назви).
59. Бориславська О., Заверуха І., Захарченко Е. Децентралізація публічної влади : досвід європейських країн та перспективи України/ О.Бориславська, І.Заверуха, Е.Захарченко// Центр політико-правових реформ. - Київ. – 2012.
60. [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://minfin.com.ua/> - офіційний сайт Міністерства фінансів.
61. Офіційний веб-сайт Державної казначейської служби України. - [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://www.treasury.gov.ua/main/uk/index>
62. Доходи. Державна казначейська служба України. - [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://www.treasury.gov.ua/main/uk/publish/category/23596>
63. Податковий механізм регулювання економіки. - [Електронний ресурс] – Режим доступу: <http://dspace.oneu.edu.ua/jspui/bitstream/123456789/4923/1/Податковий%20механізм%20регулювання%20економіки.pdf>
64. Виконання державного бюджету за 2012 рік. Державна казначейська служба України. - [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://www.treasury.gov.ua/main/uk/doccatalog/list?currDir=185635>
65. Бюджетний моніторинг. Аналіз виконання бюджету за 2016 рік. - [Електронний ресурс] – Режим доступу: http://www.ibser.org.ua/sites/default/files/kv_iv_2016_monitoring_ukr_0.pdf
66. Місцеві бюджети. - [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://www.minfin.gov.ua/news/bjudzhet/local-budg>
67. Дубовик О. Ю. Проблеми майнового оподаткування в Україні / О. Ю. Дубовик // Розвиток національної економіки: теорія і практика. – Івано-Франківськ, 2015. – С. 96-97.

68. Волохова І.С.. Місцеві податки та збори в доходах місцевих бюджетів України: наслідки проведених реформ/ І.С.Волохова //Науковий вісник Міжнародного гуманітарного університету. – 2015.
69. Бойко А.О., Миронова А.М. Роль місцевих податків і зборів у формуванні місцевого бюджету/ А.О.Бойко, А.М. Миронова // «Молодий вчений». – 2016. - № 4 (31).
70. Бюджетна політика: прагматичні підходи до стратегічних рішень.- [Електронний ресурс] – Режим доступу: http://iser.org.ua/uploads/pdf/Budget_for_RINT_.pdf
71. Місцеві ради області. - [Електронний ресурс] – Режим доступу: <http://oblrada.odessa.gov.ua/odeska-oblast/mistsevi-rady-oblasti/> - офіційний сайт Одеської обласної Ради.
72. Рішення про обласний бюджет Одеської області за 2016 рік. - [Електронний ресурс] – Режим доступу: <http://oblrada.odessa.gov.ua/odeska-oblast/byudzheth-odeskoj-oblasti-na-2016-rik/>
73. Місцеві бюджети: підсумки та перспективи 2016 року. - [Електронний ресурс] – Режим доступу: <http://iser.org.ua/analitika/analiz-derzhavnoyi-politiki/mistsevi-biudzheti-pidsumki-2016-roku-ta-perspektivi>.
74. Гостєва О.Ю. Місцеві податки в зарубіжних країнах: досвід та напрями застосування в Україні / О.Ю. Гостєва //Інститут економіко-правових досліджень НАН України. - м. Київ .
75. Зарубіжний досвід функціонування місцевих бюджетів та можливість його імплементації у вітчизняну практику. - [Електронний ресурс]. – Режим доступу: http://repository.crimea.edu/jspui/bitstream/123456789/8927/1/knp121_93-97.pdf
76. Бортнік Н.В. Зарубіжна практика місцевого оподаткування. / Н.В.Бортнік// Міжнародні економічні відносини та світове господарство.
77. Остапчук, В. О. Світовий досвід місцевого оподаткування та його роль у вітчизняній податковій системі [Текст] / Вікторія Олександрівна Остапчук // Наука молода. - 2014. - № 21. - С. 188-195.
78. Бондарук Т.Г. Зарубіжний досвід місцевого оподаткування та можливості його застосування в Україні / Т.Г. Бондарук // збірник наукових праць Національного університету ДПС України. – 2011. – № 1. – С. 56-66.
79. Гостєва О.Ю. Місцеві податки в зарубіжних країнах: досвід та напрями застосування в Україні / О.Ю. Гостєва //Інститут економіко-правових досліджень НАН України. - м. Київ .
80. Дмитренко Г.В. Проблеми та перспективи пристосування місцевих податків в Україні до вимог Європейського Союзу / Г. В.Дмитренко // Упр. сучас. містом. – 2008. – № 4. – С. 166 - 170. с. 168.
81. Mikesell John L. Fiscal Administration: Analysis and Applications for the Public Sector (4th Edition). – Wadsworth Publishing Company an International Thomson Publishing Company, USA. – 1995. – 594 p.
82. Атаманчук Н.І. Місцеві податки і збори в Україні: сучасний стан та перспективи реформування./ Атаманчук Н.І.// Серія ПРАВО. - Випуск 31.

83. Local finance in the twenty five countries of the European Union / Dexia editions, May 2004.
84. Финансовая энциклопедия ; [под ред. И.А. Блинова и А.И. Буковецкого]. – М. : Гос. Издво, 1924. – С. 603.
85. Децентралізація публічної влади: досвід європейських країн та перспективи України. - [Електронний ресурс]. – Режим доступу: https://www.slideshare.net/CentrePravo/ss-59923454?next_slideshow=1 .
86. Продивус В. Сучасні тенденції державних фінансів 2014. Зарубіжний досвід місцевого оподаткування/ Продивус В.//DataLife Engine.
87. Бойко А. О. Роль місцевих податків і зборів у формуванні місцевого бюджету / А. О. Бойко, А. М. Миронова // Молодий вчений. - 2016. - № 4. - С. 19-24.
88. Проект «Середньостроковий план пріоритетних дій Уряду до 2020 року». - [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <https://nazk.gov.ua/proekt-serednostrokovogo-planu-priorytetnyh-diy-uryadu-do-2020-roku>
89. Корнієнко С.М. Вплив податку на нерухомість на доходи місцевих бюджетів / С.М.Корнієнко // Гроші, фінанси і кредит. – 2016.
90. Проць Н.В. Сутність та фіскальна роль місцевих податків і зборів в умовах реформування бюджетного та податкового законодавства/ Н.В. Проць// Гроші, фінанси і кредит. – 2016.